

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

SOMNOLÓGIA

1. Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti

Somnológia je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá diagnostikou a liečbou porúch spánku a bdenia, poruchami životných funkcií počas spánku a ich následkami, vrátane diferenciálnej diagnostiky nevyhnutnej pre potvrdenie diagnózy a liečby syndrómu obštrukčného spánkového apnoe spojeného s ospalosťou u vodičov a žiadateľov o vodičské oprávnenie.

2. Dĺžka certifikačnej prípravy

Certifikačná príprava trvá najmenej 1 rok.

3. Požiadavky na zaradenie do certifikačnej prípravy

- a) odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní lekár¹⁾ a
- b) odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore pneumológia a ftizeológia, vnútorné lekárstvo, neurológia, ORL, pediatria, psychiatria alebo anestéziológia a intenzívna medicína.¹⁾

4. Obsah a rozsah certifikačnej prípravy

A. Teoretické vedomosti

1. fylogéniza spánku a ontogenéza spánku, jeho neuroanatómia a neurofyziológia (makroarchitektonika a mikroarchitektonika spánku),
2. základy humánnej chronobiológie,
3. epidemiológia, patogenéza, klinický obraz, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba nasledovných nozologických jednotiek a syndrómov podľa klasifikácie porúch spánku:
 - poruchy dýchania v spánku,
 - nespavosť,
 - hypersomnie centrálneho pôvodu (narkolepsia, idiopatická hypersomnia),
 - poruchy cirkadiálneho rýmu spánku a bdenia,
 - poruchy synchronizovaného spánku,
 - poruchy spánku počas fázy spánku rýchlym pohybom očí,

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

- rytmické pohyby v spánku,
 - somatické a neurologické choroby spojené s poruchami spánku,
4. metodológia skriningových vyšetrení – pulzoxymetria, polygrafia, aktimetria,
 5. základy hodnotenia elektroencefalografie (EEG), elektrookulografie (EOG), elektromyografie (EMG) a elektrokardiografie (EKG),
 6. metodológia celonočnej polysomnografie a videopolysomnografie,
 7. metodológia testov mnohonásobného udržania bdlosti a mnohonásobnej spánkovej latencie,
 8. hodnotenie video záznamov celonočnej video EEG polysomnografie,
 9. neinvazívna ventilácia v liečbe porúch dýchania v spánku,
 10. telemetrické nastavovanie terapeutických tlakov a kontrola účinnosti, ventilačnej liečby prostredníctvom informačných technológií,
 11. transkutánná capnometria a oxymetria u pacientov s hypoventilačným syndrómom počas spánku.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet
vyhodnotenie spánkových dotazníkov, spánková anamnéza	20
realizácia a vyhodnotenie <ul style="list-style-type: none"> • skriningových vyšetrení (pulzoxymetria) • polygrafických vyšetrení 	50 30
pripojenie vyšetrovaného k polysomnografu, iniciácia a ukončenie polysomnografického záznamu	4
manuálne vyhodnotenie celonočného videopolysomnografického záznamu vrátane skórovania štádií spánku podľa aktuálne platných kritérií, diagnostického záveru, záverečnej správy a odporúčania, zálohovanie údajov	100/ 50 samostatne, 50 pod dohľadom
samostatné vyhodnotenie testu mnohonásobnej spánkovej latencie vrátane diagnostického záveru, záverečnej správy a odporúčania, zálohovanie údajov	30
samostatné vyhodnotenie testu mnohonásobného udržania bdlosti vrátane diagnostického záveru, záverečnej správy a odporúčania, zálohovanie údajov	20
samostatná manuálna polysomnografická titrácia tlaku (prístrojom s kontinuálnym tlakom, prístrojom s bifázickým tlakom rozdielnym počas inšpiria a expíria; prístrojom s bifázickým tlakom a variabilným automatickým nastavovaním času, tlaku a objemu tzv. adaptívna servoventilácia; prístrojom s bifázickým tlakom a objemovou podporou)	20

B.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
vlastné pracovisko podľa príslušnej špecializácie, so zameraním sa na vyhľadávanie a diagnostiku pacientov s poruchami spánku alebo pacientov s poruchami životných funkcií spojených so spánkom	9 mesiacov
špecializované pracovisko pre diagnostiku a liečbu porúch spánku a bdenia s realizáciou celonočného polysomnografického monitorovania pacientov vrátane ich nastavovania na neinvazívnu ventilačnú liečbu a titrovanie terapeutických tlakov akreditované Slovenskou spoločnosťou spánkovej medicíny	3 mesiace

C. Návrik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník certifikačnej prípravy témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie certifikačnej prípravy

Certifikačná príprava sa ukončí certifikačnou skúškou pred skúšobnou komisiou.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. zabezpečovať zdravotnú starostlivosť o pacientov s poruchami spánku a bdenia,
2. odobrať spánkovú anamnézu a vyhodnotiť spánkový dotazník,
3. indikovať ďalšie vyšetrenia vrátane poulzoximetrie, aktimetrie, skríningových metód, video EEG polysomnografie, MSLT, prakticky ich uskutočniť, vyhodnotiť a výsledky interpretovať,
4. stanoviť diagnózu porúch spánku a porúch životných funkcií počas spánku a navrhnúť liečbu,
5. pri poruchách dýchania počas spánku, zvoliť vhodnú neinvazívnu ventilačnú liečbu maskou s pozitívnym tlakom CPAP,
6. nastavovať (titrovať) za kontroly polysomnografom alebo aj telemetricky výšku potrebného terapeutického tlaku pomocou ventilačných prístrojov s kontinuálnym tlakom (CPAP), prístrojom s bifázickým tlakom rozdielnym počas inšpiria a expíria; prístrojom s bifázickým tlakom a variabilným automatickým nastavovaním času, tlaku a objemu tzv. adaptívna servoventilácia (ASV); prístrojom s bifázickým tlakom a objemovou podporou a podobne,
7. vybrať vhodný typ ventilačnej masky pre pacienta z hľadiska veľkosti a typu,
8. posúdiť schopnosť pacienta viesť motorové vozidlo s ohľadom na poruchu spánku a bdenia a závažnosti prítomného spánkového apnoe.